Sme tu pre Vás

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Humenné – mesto

www.grkat.he.sk/mesto

Cena: dobrovoľný príspevok | Ročník: 3. Číslo: 17

Presvätá Bohorodička - Tá, ktorá je nad všetkým

Panna Mária je medzi stvorenými najvyššia, Bohu najbližšia. To sú „veľké veci“, ktoré v jej živote urobil ten, *„ktorý je mocný“* (Lk 1, 49). Preto jej v tomto druhu patrí najvyššia úcta (*cultus hyperdulia*).

Na večierni sviatku Zosnutia presvätej Bohorodičky o Panne Márii spievame: *„Veľkolepá je tvoja sláva. Boh ťa zahrnul úžasnými divmi...“* Tu je potrebné povedať, že celá jej sláva, vznešenosť a krása nie je v Cirkvi náhodným zjavom, ani sa nezrodila len z podnetov a potrieb ľudí. Nepochádza ani z pekných legiend. Celá jej veľkosť a dôvod jej kultu pochádza zo skutočnosti, že sa stala Matkou Božieho Syna. Preto bola uchránená od dedičného hriechu (Nepoškvrnene počatá), preto bola *„milosti plná“* (Lk 1, 28), preto zostala pannou, preto bola uchránená od telesného rozkladu a bola vzatá do neba (Nanebovzatá). Napriek tomu zostáva hlboko pod Bohom. Z toho dôvodu sa Panne Márii neklaniame. *„V cirkevnom vyznaní a v teológii sa nikdy nezabúda na skutočnosť, že jedine Bohu patrí úcta klaňania“* (M. Schmaus).

Je však vysoko nad všetkým stvorením. Preto jej vzdávame najvyššiu úctu. Tento kult sa v Cirkvi vždy praktizoval (porov.: LG 66). Je *„to pre jej dôverný vzťah ku Kristovi, pre jej miesto v dejinách spásy, pre jej dokonalé vykúpenie a pre jej špecifické začlenenie do Cirkvi“* (M. Schmaus).

„Panna Mária je najdokonalejšie stvorenie, aké kedy vyšlo z Božích rúk. Je taká dobrá, taká jednoduchá, taká jemná, taká nezvyčajne pokorná a čistá, že si ju človek musí zamilovať“ (Federico Suárez). Michel Quoist vo svojich *Modlitbách* intuíciou veriaceho básnika vyjadril tie pravdy, ktoré sú vyjadrené v nejednej modlitbe k Panne Márii. On kladie jej slová na pery samého Ježiša Krista, ktorý vyznáva, že *„to najlepšie, čo som stvoril, je moja Matka“*. Na tieto slová nadviazal aj Ján Pavol II., keď na všeobecnej audiencii dňa 11. mája 1983 povedal. *„Dar jeho Matky bol posledným darom, ktorý dal ľudstvu ako ovocie svojej obety.“* Preto Panna Mária je pre nás *„tým najväčším požehnaním, ktoré zostúpilo na celé stvorenie“* (Charles Péguy).

Jej súčasníci si jej pobyt na tomto svete sotva všimli. Ale v Božích očiach bola Panna Mária jedinečná. Nebeský Otec nám ju dal, ona nám dala Syna, a oddala sa Svätému Duchu. Oblažuje srdcia svojich detí, pretože je taká milujúca a má také materinské srdce.

Je pravda, že o živote Panny Márie vieme málo, ale netreba vlastne vedieť oveľa viac. Milostiplný život Panny Márie od prvej chvíle počatia je aj jedinečný, aj príkladný. Nejestvuje iný vzor než Ježiš Kristus, ale je tiež pravda, že nejestvovalo nijaké iné stvorenie, ktoré by ho tak verne napodobňovalo a ktoré by tak verne zreprodukovalo obraz jej Syna. A ak nám Boh nechcel dať Slovo priamo, ale prostredníctvom Panny, iste najlepším spôsobom, ako napodobniť Krista, je napodobňovať Pannu Máriu. To preto, že *„je nielen prvá medzi ženami“,* ale je *„požehnaná medzi ženami. Je nielen prvá medzi stvoreniami“,* ale *„je stvorením výnimočným, nekonečne ojedinelým, nekonečne jedinečným“* (Charles Péguy).

Maxim Gorkij vo svojom románe *Rozprávanie o Taliansku* medzi spomienkami na zážitky zo Sorenta, o. i. píše: *„Katolícke náboženstvo je založené na Madone. Panna Mária je jednoduchšia než Ježiš, je bližšia srdcu, niet v nej protikladov, nehrozí peklom, je len láskou, pomocou a odpustením.“*

Keď nás Cirkev učí, že oddanosť Panne Márii je znakom a zárukou spásy, nehovorí to naľahko alebo iba ako podnet na zbožnú meditáciu. Svätý Bernard už dávno povedal, že *„Boh chcel, aby sme nemali nič, čo by už neprešlo Máriinými rukami“*. Pápež Lev XIII., ktorý prevzal učenie svätého Bernardína Sienského, poukazuje vo svojej encyklike *Jucunda semper* na to, že *„každá milosť, ktorú tento svet dostáva, sa zvyčajne udeľuje v troch krokoch: od Boha Kristovi, od Krista Panne Márii a od Panny Márie nám“*.

Panna Mária svojím príkladom nám predovšetkým ukázala cestu, spôsob, ako žiť v jednote s Ježišom Kristom. Vo svojom obyčajnom živote a mimoriadnych chvíľach nám zanechala veľmi jednoduché poučenie, ľahké na pochopenie a na nasledovanie. Ukázala nám, že vo svete, v domove, v bežných každodenných úlohách, v povinnosti každej chvíle možno dosiahnuť dokonalosť a najvyšší stupeň svätosti. Ukázala nám tajomstvo povolania, že tí, ktorí toto tajomstvo spoznajú, nájdu hlboký zmysel života a budú vedieť robiť z malých vecí veľké, z prostých hrdinské, z obyčajných mimoriadne. Poznanie, že sme deťmi takejto Matky, malo by byť pre nás stálym zdrojom radosti. Svätá Cirkev je si vedomá tohto jej poslania a úlohy, preto o nej s radosťou spieva: *„Najsvätejšia Panna, zjavuješ sa nám v temnotách ako svetelná pochodeň. Zažíhaš duchovné svetlo a všetkých vedieš k poznaniu Boha. Svojím leskom osvecuješ naše mysle, preto ťa ctíme a voláme: Raduj sa...“* (*Akatist k Bohorodičke*).

prevzaté zo Zoe.sk

Sviatosť pokánia a zmierenia

Sviatosť zmierenia - uzdravenie

Druhý vatikánsky koncil na mnohých miestach zdôrazňoval rozmer uzdravenia ľudstva a sveta z hriechu prostredníctvom obnovy, ktorú priniesol a uskutočnil Božský Spasiteľ. Túto obnovu v podobe sviatostného pokánia zanechal apoštolom a ich nástupcom a ona sa stala podstatnou súčasťou spásonosného poslania Cirkvi. Toto konštatovanie našlo svoje praktické uplatnenie v novom poriadku pokánia v Západnej cirkvi, ktorý pripomína, že *„ako hriech spôsobuje rôzne a nespočetné rany v živote jednotlivcov i spoločenstiev, tak rozmanité sú aj liečivé účinky pokánia.“* Kajúcnik tak môže byť liečený liekom určeným práve k uzdraveniu z jeho chorôb.

Keď sa pristupuje k sviatosti zmierenia, obyčajne si penitent dáva predsavzatie, že sa už nikdy nedopustí určitej slabosti. Ale neskôr príde chvíľa, keď znova zistí, že je bezmocný. Často počuť tvrdenia, že je možné kráčať *v šľapajach Kristových príkazov*, že je možné vyhnúť sa hriechom, ale zostáva tu určitá oblasť, nad ktorou niet moci. Je to oblasť, ktorá je zdrojom a príčinou pádov. Azda najkrajší moment tejto sviatosti je vtedy, ak sa kňaz modlí, aby nastalo uzdravenie práve tejto slabej stránke života. Je to zvlášť účinné vtedy, ak je stály spovedník, ktorý pozná osobnosť penitenta a môže mu pomôcť objaviť tie slabé stránky, v ktorých ho zlý duch utláča.

Uzdravovanie je proces, pri ktorom sa to, čo bolo zranené alebo choré, stáva plnohodnotným a zdravým. Nie je to rast alebo skvalitňovanie, je to obnova do pôvodného stavu. Je samozrejmé, že pri uzdravovaní je prirodzeným procesom hojenie rán. Uzdravovanie predpokladá tiež čas priaznivých okolností. A o tomto bude reč v tejto kapitole.

Uzdravenie prostredníctvom stretnutia so Vzkrieseným

Človek je povolaný k radosti. Avšak denne skusuje rozličným spôsobom utrpenie a bolesť. Nový zákon hovorí, že zármutok a skúšky sú katalyzátorom, ktorý pretvára našu vieru a mení ju na zlato. Ony sú vynikajúcou príležitosťou, aby sa mohla a vzdávala Bohu chvála, sú cestou dozrievania a prinášajú človeku nesmierne veľkú váhu večnej slávy. Takouto skúškou v živote je aj hriech.

Hriech sa zvykne nazývať previnením, urážkou alebo neposlušnosťou. Je však aj základnou chorobou ľudského bytia, koreňom všetkého zla a neduhov človeka. Boží syn bol poslaný na svet, aby oslobodil ľudstvo z otroctva hriechu. To je uzdravenie, ktoré Boh ponúka človeku. Toto uzdravenie je trvalé a dôkladné. Úplné uzdravenie, ktoré nám Boh ponúka, spočíva v tom, že prejdeme zo života otrokov hriechu k pravej slobode, od zatratenia k oslobodeniu od viny, z moci tmy do svetla, zo života v zlobe a závisti k životu v radosti a svätosti, od života diablových detí k životu Božích detí.

Ježiš je veľmi náročným lekárom, lebo žiada spoluprácu. Svojou autoritou a múdrosťou učí, ako treba žiť, aby sa človek mohol znovuzrodiť a obsiahnuť nový život, ktorý nám prišiel darovať: *„Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním“* (Mt 11, 28). A k tomu pripája: *„Ak ostanete vo mne a moje slová ostanú vo vás, proste, o čo chcete, a splní sa vám to“* (Jn 15, 7). Je bezpodmienečné nutné k uzdraveniu počúvať Božie slovo a zachovávať ho. Receptom k dosiahnutiu pokoja, šťastia, zdravia a pohody je evanjelium, liekom je nasledovanie spôsobu života Ježiša a zdravím je svätosť. Boh sľúbil človekovi nový život v hojnosti, celkom nový život a tento život aj odovzdal v účastí na smrti a zmŕtvychvstaní svojho Syna, v ktorom je človek oslávený.

Uzdravenie človeka sa uskutočňuje v troch oblastiach: ducha, dušu a telo. Sväté písmo nám to potvrdzuje: *„Boh pokoja nech vás celých posvätí, aby sa zachoval váš duch neporušený a duša i telo bez úhony“* (1 Sol 5, 23). Ak má človek osobnostné problémy – intelektuálne alebo citové, fyzické alebo duchovné, ak má problémy vo vzťahoch, ak trpí psychosomatickými chorobami, potrebujeme prosiť Boha, aby sa týchto oblastí dotkol svojím svetlom a aby ich uzdravil. Nádej na toto uzdravenie je zaznamenaná v Izaiášovom proroctve:

„Vskutku on niesol naše choroby
a našimi bôľmi sa on obťažil,
no my sme ho pokladali za zbitého,
strestaného Bohom a pokoreného.
On však bol prebodnutý pre naše hriechy,
strýznený pre naše neprávosti,
na ňom je trest pre naše blaho
a jeho ranami sme uzdravení.“
(Iz 53, 4-5).

Boh v tejto nádhernej stati Svätého písma vyzýva človeka, aby vložil do jeho rúk svoje utrpenie a smútok, všetky bôle a vzbury, svoju vinu, lebo bol (či môže byť) uzdravený ranami jeho Služobníka. Pán neustále vo všetkých svojich prisľúbeniach

spásy hovorí o radosti srdca v spojitosti s oslobodením od bolestí. On je totiž ten, ktorý *„môže vytrhnúť z každej biedy“* (Múdr 16, 8). Utrpenia súvisiace s každou chorobou sú skutočnosťou, ktorá je neustále prítomná v ľudskej histórii a tie sú aj predmetom hlbokej túžby človeka oslobodiť sa od každého zla.

V Lukášovom evanjeliu je zaznamenané: *„Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som hlásal evanjelium chudobným“* (Lk 4, 18). A čo je tým evanjeliom – dobrou zvesťou? Odpoveď dáva nasledujúci verš: *„Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na slobodu a ohlásiť Pánov milostivý rok“* (Lk 4, 19). Boh pozýva človeka, aby išiel za ním a tak bol obdarený slobodou. Ježiš je jediný, kto môže každého dokonale uzdraviť: *„Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa“* (Jn 14, 6). Prírodné vedy vedia človeka uzdraviť len čiastočne. Psychológia môže uzdraviť psychiku, medicína telo, všetky ostatné vedy môžu pomôcť uzdraviť iba určitú časť ľudskej bytosti, aj to iba do času. Lebo ako hovorí apoštol Pavol: *„Ak trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy“* (1 Kor 12, 26). Ak teda trpí jedna oblasť osobnosti, prejaví sa to v druhej, liečba je skutočne len do času, lebo je potrebné uzdraviť príčinu – koreň problému. Jedine Ježiš Kristus môže všetkých uzdraviť celých a dokonale a prírodné vedy v tom môžu byť nápomocné. Lebo potvrdenie prorockých slov Izaiáša dosvedčuje apoštol Peter, keď píše: *„Sám vyniesol naše hriechy na svojom tele na drevo, aby sme zomreli hriechu a žili pre spravodlivosť. Jeho rany vás uzdravili“* (1 Pt 2, 24).

Kedykoľvek človek objaví v sebe nevyrovnané city, minulé spomienky, negatívnu energiu, je veľmi dôležité, aby pozval Ježiša Krista a požiadal ho, aby sa dotkol týchto oblastí osobnosti. Dotyk jeho vykupiteľskej milosti spôsobí ich obnovenie, premenu a celkové uzdravenie. Každý nosí v sebe oblastí potrebné pre uzdravenie: počatie, obdobie v lone matky, narodenie, rodokmeň, či bol som milovaný, detstvo, puberta, dospievanie, poznačenie prvými

a ďalšími neúspechmi, zlyhania rodičov pri výchove, správanie učiteľov a vychovávateľov, súčasné rozpoloženie... Tieto a podobné okolnosti môžu byť koreňom veľkej bolesti života, ktorú človek v sebe nosí a s ktorou neustále zápasí. Môže to viesť k agresivite, samote, sebaodmietaniu alebo prílišne prehnanej aktivite, ktorou si škodí. Je jasné, že toto všetko veľmi ovplyvňuje jeho súčasné správanie, konanie a všetky aktivity a neraz ho oberá o potrebnú sústredenosť a energiu. Ale je možnosť to dať do poriadku – cez Ježiša Krista, ktorý má moc uzdraviť celého človeka, lebo jeho poslaním je uzdravovať telo, vnútro človeka a oslobodzovať ho od všetkých pút, ktoré ho zotročujú. Sám predsa o sebe vyhlásil, že neprišiel liečiť zdravých, ale chorých, neprišiel za spravodlivými, ale za hriešnikmi.

Je len jedna jediná podmienka, aby sa prisľúbené uzdravenie mohlo uskutočniť: *„Odpustite, ak máte niečo proti niekomu, aby aj vám váš Otec, ktorý je na nebesiach, odpustil vaše hriechy“* (Mk 11, 25b). Odpustenie, o ktorom bolo hovorené vyššie v predchádzajúcej kapitole, je jedinou podmienkou, aby mohlo dôjsť k uzdraveniu všetkých rán po hriechu. A je potrebné odpustiť nielen tým, ktorí ublížili vedome, ale i tým, ktorí nie sú vinní. Odpustenie má tri dimenzie: prijať odpustenie, hľadať odpustenie a prejaviť odpustenie.

o. Martin Zlacký

Centrum pre rodinu Sigord

Duchovné cvičenia pre nesviatostne sobášených - z rôznych príčin sú niektorí členovia Cirkvi odlúčení od sviatosti (pokánia a Eucharistie). Naďalej však zostávajú členovia Cirkvi, a tá sa o nich stará osobitným spôsobom pre ich zraňujúci stav.

pre mužov: 7.- 9. 10. 2011

pre ženy: 9.- 11. 12. 2011

Kurz Rút - ide o evanjelizačný kurz pre manželov, ktorého **zmyslom je posilniť, oživiť a uzdraviť** vzťah manželov prostredníctvom **poznania a obrátenia sa k plánu Boha** pre kresťanské manželstvo.

21. – 23. 10. 2011

DVOJROČIE DUCHOVNEJ PRÍPRAVY NA JUBILEJNÝ ROK 1150. VÝROČIA PRÍCHODU SV. CYRILA A METODA

Keď sa zamýšľame nad významom apoštolátu dvoch Solúnčanov, jasne vidíme, že bol pre vašich predkov najštedrejším Božím darom. Veď oni hlásaním evanjelia priviedli slovanské národy do lona katolíckej Cirkvi; okrem toho vytvorením novej abecedy a uzákonením spisovného jazyka otvorili im brány vedy a kultúry. Vďaka ich dielu otvoril sa vám prístup k literatúre Východu i Západu; slovienčina bola povýšená na hodnosť liturgickej reči; Cirkev v týchto krajinách dosiahla riadne usporiadanie; aj civilné právo bolo poznačené pravidlami plnými múdrosti. Právом im teda patrí názov otcov vlasti, lebo podľa všeobecného presvedčenia predovšetkým im treba ďakovať za to, že sa vaše milované národy dostali do počtu kultúrne najvyspelejších národov.

Ale všetci, ktorým záleží na nebeskej milosti, musia sa pre nehynúcu pamiatku prijatého dobrodenia a vo vedomí vážnej povinnosti starať a usilovať, aby nebeská milosť nevyšla nazmar a aby jej očakávané ovocie neuschlo.

Na svätého Cyrila a Metoda hľaďte očami plnými vďačnosti a obdivu. Obracajte sa na nich prosbami a modlitbami, spojení v láske, ktorá nad všetkým víťazí. Vezmite si ich za vodcov a orodovníkov na dobrej ceste, ktorí zasluhujú úplnú dôveru. Veď silou spoločenstva svätých, vďaka ktorému sa medzi pozemskou Cirkvou a nebeským Jeruzalemom oboma smermi prelievajú vlny oživujúcej lásky, sú milovaní a milujú a určite s väčšou ochotou a možnosťou, ako keď žili na zemi, túžia priniesť vám svetlo, pomoc a víťazstvo v rozmanitých nebezpečenstvách, v ktorých sa nachádzate. Oni sa týčia ako stĺpy nenarušenej, zdravej viery, ako vzory potrebných čností, ako dve olivy, dva svietniky, dva olivové výhonky, čo stoja pred Panovníkom celej zeme a veľa sa modlia za celé sväté mesto, ktorým je Cirkev, aj za vaše národy, aby ostali verné kresťanskej kultúre predkov, ktorú oni začali tvoriť, aby spájali staré s novým, a tak mohli vykročiť za vytýčeným cieľom pravého pokroku, po bezpečnej ceste, ktorú oni chránia a osvetľujú, čím budú pripomínať, že dôstojnosť slobodných národov sa neopiera o vojská a hmotné bohatstvo, ale o svornosť

občanov, o rodinné čnosti, o mravnú bezúhonnosť, o zachovávanie práva a spravodlivosti, o úprimnú úctu a ochranu všemohúceho Boha, ktorému podlieha všetko a všetko musí slúžiť jeho sláve.

Veď či si každá ustanovizeň nezachová svoju životnú silu iba do tej miery, v akej sa vracia k svojim jasným počiatkom a v akej zachováva posvätné dedičstvo otcov? Keď ním pohrdne, zvrhne sa a zanikne: tak, ako keď dubu poodtíname alebo skrátime korene, márne budeme čakať na novú a trvalú zeleň. Preto nech váš duch nikdy nestráca zo zreteľa napomenutie, ktoré vám zanechal svätý Cyril ako testament, aby ste stále boli neúnavnými služobníkmi spásy svojho ľudu.

(Z apoštolského listu Antiquae nobilitatis pápeža Pavla Šiesteho z 2. februára 1969, (AAS 61 [1969], 141-143)

Prihláška dieťaťa na prípravu na 1. sv. spoveď a prijímanie

Dole podpísaný (-á), ..., bytom ...., týmto záväzne prihlasujem svoje dieťa *(meno dieťaťa)* ....., nar. ..... na prípravu na prvú sv. spoveď a prvé sv. prijímanie vo farnosti Humenné-Mesto. Dieťa je zapísané na vyučovanie náboženstva *gr.kat. / rím.kat. / etika** na škole .....

Telefonický kontakt: .....

.....

podpis rodiča

**Nehodiace sa prečiarknuť!*

Prihlášky je potrebné odovzdať do 25.09.2011 na FÚ alebo v sakristii chrámu, príp. mailom (humenne@grkatpo.sk). Prosíme taktiež doručiť **krstný list dieťaťa** podľa farnosti krstu (krsty vo farnosti Humenné-Mesto sú zapísané v našej matrike) do 15.11.2011.

Liturgické okienko

Proskomídia – „obrad kadidla a prikrytia darov“

Po položení všetkých častíc kňaz pripravuje kadidlo na okiadzanie pripravených darov. Pritom hovorí: „**Kriste, Bože náš, prinášame ti kadidlo ako ľúbeznú duchovnú vôňu. Prijmi ho na svoj nebeský prestol a zošli nám milosť tvojho Presvätého Ducha.**“ V predchádzajúcich úkonoch boli obetované chlieb a víno, v tejto chvíli je obetované kadidlo. Kadidlo je súčasťou tak novozákonnej obety, ako aj starozákonného obradu.

Kadidlo označuje dve veci: jedna látku, ktorá sa používala na pálenie, ako aj aromatickú vôňu, ktorá pri horení vznikala. Pálenie kadidla v Starom zákone symbolizovalo úctu k Pánovi (por. Mal 1,11) a kadidlo sa v Písme používa ako symbol modlitby, chválospevu k Božej pocte (por. Ž 141 (140), 2; Zjv 8,3n).

Páliť kadidlo je to isté ako klaňať sa Bohu a zmierovať sa s ním. A tak kadidlo a jeho vôňa napokon symbolizuje dokonalú, nekrvavú bohoslužbu, ktorou budú uctievať Boha na konci dejín spoločne všetky národy (por. Mal 1,11; Iz 60,6; por. Mt 2,11). Táto dokonalá bohoslužba sa uskutočnila Kristovou obeťou: On „vydal seba samého Bohu za nás ako dar a obetu ľúbeznej vône“ (Ef 5,2; por. Ex 29,18). Kresťan má podobne byť: „ako vonné kadidlo vydychujúce Krista“ (por. 2 Kor 2,14-17), pretože je prostredníctvom krstu a birmovania (myropomazania) Kristovým pomazaným, keď je poznačený svätým myrom, zmesou drahocenných vonných olejov. Tak je kadidlo používané pri proskomídii a ďalej v liturgii znamením modlitieb prednášaných Bohu, ale i kresťanov, ktorí sú Kristovou ľúbeznou vôňou, skrze svoje pomazanie a podobnosťou s Kristovým životom.

Po príprave kadidla nasleduje okiadzanie a položenie hviezdice. Hviezdicou sú dva spojené poloblúky z kovu. Na vrchu spojenia býva krížik, pod spojením hviezda. Hviezdica slúži na to, aby sa nič nedotklo eucharistického chleba a kňaz ju kladie so slovami: **„A hľa, hviezda sa zastavila nad miestom, kde bolo dieťa“.**

Hviezdica je znamením hviezdy, ktorá sa objavila pri Ježišovom narodení, ako o nej v evanjeliu detstva píše evanjelista Matúš (por. Mt 2,9). Hviezda je znamením pre mudrcov z východu (gr. *magoi*). Toto pomenovanie označuje perzských kňazov, ktorí pre svoju učenosť boli aj kráľovskými poradcami. Zaoberali sa prírodovedou, najmä hvezdárstvom a veštením z polohy hviezd. A pre týchto znalcov hviezd bola znamením narodenia významného židovského kráľa. Podľa antického názoru pri narodení každého človeka sa na nebi objavila hviezda a pri jeho smrti zasa zmizla. Čím významnejší bol človek, tým jasnejšia a neprehliadnutejšia bola jeho hviezda. O tejto „hviezde“ hovorí už amonský veštec Balam, ktorý bol pozvaný moabským kráľom Balakom, aby preklial Izraelitov, putujúcich z Egypta do zasľúbenej zeme, a tak ich mohol poraziť. No namiesto kliatby, Božím riadením, musí vysloviť Izraelitom požehnanie. Pri štvrtom, poslednom požehnaní vidí v diaľke *„hviezdu, ktorá vychádza z Jakuba“* (por. Nm 24,17). Myslí tu jednak na Dávida, ale vidí aj ďalej, až k naplneniu času, vidí príchod Mesiáša z rodu Dávida (por. Zjv 22,16; Mt 21,9).

Po položení hviezdice na diskos kňaz po okiadzaní kladie prvú prikrývku, ktorou zakrýva svätý chlieb, pričom hovorí: **„Pán kraľuje, velebou sa zaodel, zaodel sa Pán, udatnosťou sa prepásal. Tak upevnil zemekruh, že sa nezachveje. Pevný je tvoj trón oddávna, ty si od vekov. Pozdvihujú rieky, Pane, pozdvihujú rieky svoj**

hlas, pozdvihujú rieky svoj hukot. Nad hukot vodných prívalov, nad mohutné morské príboje mocnejší je Pán na výsostiach. Veľmi vieryhodné sú tvoje svedectvá, tvojmu domu, patrí posvätná úcta po všetky časy.“ Je to celý Ž 93 (92). Tento žalm je hymnickým spevom oslavujúcim Pánovo kraľovanie. Tvorí súčasť poexilovej slávnosti stánkov, ktorá bola zároveň sviatkom obnovenia zmluvy (por. Dt 31,10nn). Dôvod, prečo je tento žalm použitý v Liturgii sv. Jána Zlatoústeho môže byť ten, že sa prikrývka kladie na diskos, na ktorom je položený chlieb pripravený na premenenie a nad ním je položená hviezdica. Pokrývka je položená „na spôsob stánku“. Toto by znamenalo nie len akoby „slovné“ spojenie (prostredníctvom použitia starozákonných textov), tejto kresťanskej liturgie so starozákonnou bohoslužbou, ale aj symbolické spojenie – symbol sviatku stánkov s položením prikrývky „na spôsob stánku“.

Kňaz po okiadzaní na čašu kladie druhú prikrývku, pričom hovorí: **„Kriste, tvoja dobrota pokrýva nebesia a zem je plná tvojej chvály.“** Autor liturgie použil slová proroka Habakuka (por. Hab 3,3cd). Rozdiel je v tom, že kým autor Habakukovho proroctva slová o Božej dobrote a chvále aplikuje na Boha, ktorý prichádza z Temanu a na Svätého, prichádzajúceho z vrchu Faran (por. Hab 3,3ab), autor liturgie ich aplikuje už na Krista.

Celá tretia kapitola Habakukovho proroctva je: *„modlitba proroka Habakuka – na spôsob žalospevu“* (Hab 3,1).

Po prikrytí čaše kňaz okiadza najväčšiu prikrývku, tzv. vozduch alebo aer a ním prikrýva oboje, tak diskos, na ktorom je chlieb, ako aj čašu s vínom, ktoré sú určené na premenenie. Počas tohto úkonu hovorí slová modlitby, ktorej prvá veta znie: „**Ukry nás, Pane, v tôni svojich perutí, ...“** Je to verš 8b zo žalmu 17 (16). Žalm má nadpis *„Dávidova modlitba“* (v. 1a). Je to vlastne žalospev, v ktorom sa žalmista vo svojom súžení obracia na Pána ako na zvrchovaného sudcu. Vo v. 8 autor žalmu žiada o ochranu pred nepriateľmi. V prvej časti verša žiada žalmista takú ochranu, ako človek chráni zrenicu svojho oka. Z toho je zrejmé, že vzťah medzi žalmistom a Pánom je veľmi blízky (por. Dt 32,10; Zach 2,12). V druhej časti verša žiada žalmista ochranu v tôni krídel. I toto je znamením silnej ochrany. Hlavne z egyptského okruhu poznáme vyobrazenie kráľov chránených krídlami božstva stojaceho nad nimi. V SZ je rozšírená predstava cherubínov, zakrývajúcich Pánovu archu svojimi krídlami (por. Ex 37,7-9; 1 Kr 8,6n); v najstarších dobách to zrejme bolo útočištné miesto, takže bolo možné skryť sa „v tôni krídel“ (por. Ž 36 (35),8; 63 (62),8). Nepriatelia v takomto prípade mohli prenasledovaného obkľúčiť, číhať ako lev, byť pripravení k skoku, ale nemohli sa ho dotknúť. „V tieni krídel“ bol v bezpečí.

Rozdiel medzi textom žalmu a textom v liturgii je v tom, že autor žalmu používa prvú osobu singuláru (*ukry ma*) a autor liturgie prvú osobu plurálu (*ukry nás*). Vozduch, ktorý má chrániť chlieb položený na diskose a víno v kalichu, je tak vlastne znamením Pánovej ochrany kresťanov - účastníkov eucharistickej obete. Oni sami prosia Pána o ochranu. Chcú byť tými, ktorí prijímajú jeho ochranu *„ako sliepka zhromažďuje svoje kuriatka pod krídla“* (por. Mt 23,37-39; Lk 13,34n), a nie ako „Jeruzalem“, ktorý „nechcel“. Liturgické zhromaždenie je tak spoločenstvo, ktoré chráni Pán.

Pokračovanie v ďalšom čísle

Zdroj: www.zoe.sk

Sv. Gorazd

Sv. Gorazd bol prvým a priamym nástupcom sv. Metoda v správe školy a zrejme aj arcibiskupstva. Dá sa povedať, že bol tretím apoštolom Slovákov, popri sv. Cyrilovi a Metodovi. Je najstarším známym kňazom a svätcom nášho pôvodu. Gorazd aj so svojimi spoločníkmi pochádzali z Veľkej Moravy, boli Slovenmi, teda presnejšia lokalizácia ich vlasti hovorí o území dnešného Slovenska. O živote sv. Gorazda vieme toho veľmi málo, o živote jeho spoločníkov – Klimenta, Angelára, Nauma a Savu ešte menej. Spomínajú sa, najmä sv. Gorazd v rukopisoch o živote Metoda a jeho učeníka sv. Klimenta Velického, neskoršieho bulharského biskupa.

S určitosťou však môžeme povedať, že Gorazd bol v dejinách druhým Slovákom, ktorý trpel za vieru (prvý bol Slavomír, príbuzný Rastislava a Svätopluka v r. 871). Gorazd bol prvým slovenským spisovateľom; preložil Sv. písmo do slovanského jazyka. Je prvým Slovákom, o ktorom kresťanská tradícia zachoval povesť svätosti.

Najstarší životopisný záznam, ktorý sa na Gorazda môže vzťahovať, súvisí s pobytom sv. Cyrila a Metoda v Ríme v rokoch 867-869. Uvádza sa totiž, že zobrali so sebou aj niekoľkých svojich učeníkov, ktorí boli potom v Ríme vysvätení – traja za kňazov a dvaja za diakonov. Hneď po svojom vysvätení spievali liturgiu slovanským jazykom v chráme sv. Petra, sv. Petronily, sv. Andreja a nakoniec v chráme sv. Pavla apoštola. Potom začas zotrval Gorazd s Cyrilom a Metodom v Ríme. Po Cyrilovej smrti (14.2.869) sa Metod so svojím sprievodom vrátil na Veľkú Moravu, nesúc so sebou aj slávnu bulu Hadriána II. o povolení slovanského bohoslužobného jazyka.

Potom dejiny o sv. Gorazdovi mlčia, až konečne roku 885, keď v predtuche smrti Metod poučoval svojich žiakov. Na otázku, koho určuje za svojho nástupcu, ukázal na Gorazda a odpovedal: „Tento je vašej zeme slobodný muž, vyučený dobre v latinských knihách a pravoverný. To buď vôľa Božia a vaša láska, ako aj moja.“ (Život Metoda, hl. XVII)

Po Metodovej smrti (6.4.885) sa však podarilo kňazovi Vichingovi intrigami dosiahnuť u pápeža, aby za administrátora Veľkej Moravy nepotvrdil Gorazda, ale jeho – Vichinga. To však trvalo len do roku 893. Vichinga vyhnal sám Svätopluk. V roku 898 prišli na Veľkú Moravu legáti pápeža Jána IX.: arcibiskup Ján a biskupi Benedikt a Daniel. Pre Veľkú Moravu vysvätili jedného arcibiskupa a dvoch biskupov. Takmer s istotou môžeme tvrdiť, že tým arcibiskupom bol práve Gorazd. V roku 907 však Veľkomoravskú ríšu zničil vpád pohanských Maďarov. Mnohí kňazi ušli, slovanská liturgia takmer zanikla. Gorazd sa pravdepodobne uchýlil do Poľska, do Krakova, kde sa stal prvým arcibiskupom. Dosvedčuje to zápis v rukopisnom liturgickom kalendári zo 14. storočia z poľskej Vislice. Na 17. júl tam je určený sviatok sv. Gorazda. Viac zmienok o jeho živote nemáme. Patrí mu však pevné miesto medzi svätcami slovenského pôvodu a právom ho pokladáme za tretieho apoštola Slovanov.

Prevzaté z http://www.zivotopisysvatych.sk/sv-gorazd-a-spolocnici/

Sestry služobnice Nepoškvrnenej Panny Márie

Dom Spolutr. Bohorod., Lesná 19, Humenné, č. 7755808, 0918189019,
e- mail: sluzobnice@gmail.com, www.sluzobnice.sk

Si dokonalá Láska...

Johann Sebastian Bach v starobe oslepol. Jedného dňa mu jeho priateľ povedal, že do mesta prišiel slávny očný lekár, ktorý by bol ochotný vyskúšať na ňom svoje umenie, keby sa podrobil operácii. *„V mene Božom,"* povedal starý Bach. Potom nadišiel určený deň. Ale operácia sa nevydarila! Keď mu po štyroch dlhých dňoch lekár sňal obväz z očí, okolostojaca rodina sa milovaného spýtala: *„Vidíš?"* On odpovedal: *„Nech sa stane vôľa Božia! Nevidím nič!"* Keď sa okolostojaci rozplakali, a tým aj jemu situáciu len sťažovali, veselo ich povzbudil: *„Radšej mi zaspievajte moju obľúbenú pieseň: Čo chce môj Boh, nech sa vždy stane, jeho vôľa je najlepšia."* Aj nám sa stáva, že sa ocitneme v situáciách, kde prijať Božiu vôľu, znamená súhlasiť s určitým nepohodlím, sme nútení prijať veci, ktorým nerozumieme a nechápeme im. Toto je kríž v našom živote. Zvoliť si kríž vo svojom živote aj dnes, tak ako v čase Ježiša Krista, je pre mnohých úplné šialenstvo a nepochopenie. Prijať Ježiša Krista a neprijať Jeho kríž sa nedá. Lebo Jeho láska ide na kríž. Preto Kristus vo svojom slove hovorí: „Vezmi si svoj kríž". Čo to znamená? Ak nás ničia hriechy našich detí, hriechy manželky alebo manžela, či kolegu v práci, alebo nedokážeme prijať situácie, ktoré nám nastavila táto spoločnosť.

Dnes si môžeme zvoliť Ježiša Krista a jeho cestu. Iba na tomto Ježišovom postoji bude zničený hriech, ktorý nás rozdeľuje. Iba z Ježišovho kríža príde nový život, ktorý obnoví naše vzťahy, dá silu začať nanovo. Lebo tento svet nemá moc k tomu, aby bol zničený hriech. Hriech bol zničený len krížom Ježiša Krista. Dovoľme dnes skrze toto slovo, aby sa zastavili hriechy tých druhých na našom kríži, ktorý chceme prijať spolu s Kristovým krížom.

Spracovala sr. Simeona

Osemsmerovka

Legenda: *ABRAHÁM, ADAM, ALBA, ALELUJA, AMEN, ÁBEL, ÁRON, BLUD,BRAT, EDEN, EFEZ, ENOCH, FARA, HOREB, HRAD, HRIECH, HROB, CHARITA, CHARIZMA, CHRÁM, IHLA, INRI, IZÁK, IZRAEL, KAFARNAUM, KAIN, KŇAZ, KRÍŽ, MAMONA, MIER, MILOSRDENSTVO, MISA, NAIM, OBETA, OFERA, OMŠA, POKLAD, POKORA, RUŽA, RYBÁR, SILOE, SION, SĽUBY, SNEM, SODOMA, TIARA, UMENIE, VIERA, ZRNO, ŽALM, ŽIAĽ, ŽIVOT.*

Tajničku osemsmerovky tvorí 38 nevyškrtaných písmen

A	V	Ľ	A	I	Ž	I	E	I	Z	Á	K	R
A	R	V	N	A	P	M	K	E	N	R	R	S
M	I	O	K	O	L	S	F	T	A	N	N	A
M	I	E	K	A	N	E	S	A	I	E	Í	O
S	V	L	Ž	O	F	Z	L	O	M	D	Ť	B
A	A	H	O	I	P	A	Y	U	D	E	M	E
D	E	M	CH	S	V	DZ	R	I	J	O	N	T
Ľ	Š	R	I	H	R	O	B	N	O	A	M	A
A	Á	L	O	I	U	DZ	T	F	A	L	B	A
M	O	R	N	Ď	Z	H	E	Y	B	U	Ľ	S
E	E	R	O	Ž	Í	R	K	N	E	L	M	M
B	I	T	T	N	A	I	A	N	S	A	U	A
CH	U	K	A	I	N	E	O	E	M	T	B	D
A	M	Z	I	R	A	CH	H	O	L	R	V	A
R	E	Z	R	K	B	R	N	I	A	Y	I	O
I	N	A	U	E	A	A	A	H	Á	B	E	L
T	I	Ň	Ž	D	I	I	Á	L	M	Á	R	I
A	E	K	A	S	I	M	Ž	A	A	R	A	F

Detské okienko

Vtipy:

Opitý muž strká kľúč do pouličnej lampy. Okoloidúci policajt si chce z neho vystreliť a hovorí mu:
- *„Asi nikto nie je doma, čo?“*
A opilec odpovedá:
- *„Mňa neoklameš, hore sa svieti.“* ☺

Blondínka riadi auto a sťažuje sa vedľa sediacemu manželovi:
„Sleduješ tých neporiadnych chodcov?
Stále sa mi pletú do cesty!“
„Nič si z toho nerob, upokoj sa a hlavne choď z toho chodníka dole!“ ☺

Matúš Sejka

Liturgický program na týždeň po 14. nedeli po Päťdesiatnici

Pondelok 19.9.	Svätí mučeníci Trofim, Sabbatios a Dorymendont	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Ján* Sv. liturgia slovenská *+ Michal, Anna, Ján, Mária, Ján*
Utorok 20.9.	Svätý veľkomučeník Eustatios a spoločníci Svätí mučeníci a vyznávači, veľký knieža Michal a jeho bojar Teodor, černigovskí divotvorcovia	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Mária, Vasiľ, Ján* Sv. liturgia slovenská *+ Michal, Helena, Ján, Anna, Fedor*
Streda 21.9.	Odovzdanie sviatku Povýšenia úctyhodného Kríža	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Fedor, Helena, Vasiľ, Helena, Mária, Anna* Sv. liturgia slovenská *+ Zuzana, Vasiľ*
Štvrtok 22.9.	Svätý apoštol Kodrat z Magnézie Svätý hieromučeník Fókas, sinopský biskup	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Stanislav, Róbert* Sv. liturgia slovenská *+ Anna, Vasiľ, Michal, Lukáš, Teodor (panychída)*
Piatok 23.9.	**Počatie proroka, predchodcu a krstiteľa Jána** **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Mária, Michal, Jozef, Jaroslav, Mária* ***Večeradlo*** Sv. liturgia slovenská *+ Ján, Anna, Mária (panychída)*
Sobota 24.9.	Svätá prvomučenica a apoštolom rovná Tekla	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** rod. Mariána, Mariana, Silvia, Peter, Silvia, Kristián* **Veľká večiereň** Sv. liturgia slovenská *+ Vladimír*
Nedeľa 25.9.	**PÄTNÁSTA NEDEĽA PO PÄŤDESIATNICI** Prepodobná matka Eufrozína	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Božena, Lenka, Ľuboš* Sv. liturgia staroslovienská ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Anna (50 r.)* **Malá večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Jozef, Matej, Mária*

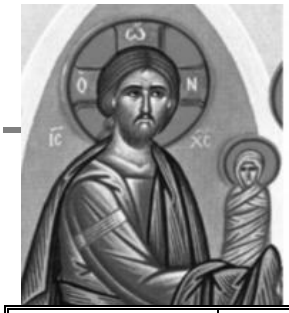

Liturgický program na týždeň po 15. nedeli po Päťdesiatnici

Pondelok 26.9.	**Odchod do večnosti svätého apoštola a evanjelistu Jána Teológa**	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Štefan* Sv. liturgia slovenská *+ Anna*
Utorok 27.9.	Svätý mučeník Kallistrat a jeho spoločníci	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Ján* Sv. liturgia slovenská *+ František, Jozef, Pavol, František, Štefan, Mária*
Streda 28.9.	**Náš prepodobný otec a vyznávač Charitón** Svätý Václav, český knieža Zbor prepodobných pečerských otcov, ktorí odpočívajú v blízkych jaskyniach prepodobného Antona	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Michal (panychída)* Sv. liturgia slovenská ** Anna (60 r.), Juraj (60 r.) - ďakovná*
Štvrtok 29.9.	Prepodobný otec Kyriak Pustovník	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska Sv. liturgia slovenská *+ Jozef, Tatiana, Michal, Štefan, Vasiľ, Helena (panychída)*
Piatok 30.9.	Svätý hieromučeník Gregor, biskup Veľkého Arménska **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ***Veľká večiereň s lítiou*** Sv. liturgia slovenská ** za tých, čo sa starajú o okolie chrámu*
Sobota 1.10.	**Presvätá Bohorodička Ochrankyňa** **Odporúčaný sviatok Myrovanie** Svätý apoštol Ananiáš, jeden zo sedemdesiatich Prepodobný otec Roman Sladkopevec	7:30 **10:00** **15:00** **16:00** 17:00 18:00	Sv. liturgia ***staroslovienska za veriacich*** **Dubník – Myrna Nazzour** **Sobáše** **Veľká večiereň** Sv. liturgia slovenská *+ Marián, Adriana, Barborka, Martin*
Nedeľa 2.10.	**ŠESTNÁSTA NEDEĽA PO PÄŤDESIATNICI** Svätý hieromučeník Cyprián Svätá mučenica Justína Svätý Andrej, blázon pre Krista	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Gustáv (40 r.)* Sv. liturgia staroslovienska ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Anna, Tereza* **Malá večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Juraj s rod.*

Kontakt

Gréckokatolícka cirkev – protopresbyterát Humenné.
Farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: **kancelária:** 057/ 775 3628
farár: 057/ 788 9061
kaplán: 057/ 788 9060
WEB: **www.grkat.he.sk/uvod**

e-mail: **úrad:** humenne@grkatpo.sk
dekan: martinzlacky@gmail.com
kaplán: mikulas.fejko@gmail.com
výpomocný duchovný: hrib.peter@gmail.com

Úradné hodiny

Pondelok, streda, štvrtok: 8:30 – 10:00 / 13:30 - 15:00

Utorok, piatok: 8:30 – 10:00

Na prvý piatok a cirkevné sviatky je kancelária zatvorená.

Prosíme vás o dodržanie podmienok:

- ak žiadate **KRST** - minimálne 2 týždne vopred;
- ak žiadate **SOBÁŠ**

1) a máte všetky iniciačné sviatosti
– krst, myropomazanie, sv. prijímanie - minimálne 2 mesiace vopred;
2) a niektorá z nich Vám chýba - minimálne 4 mesiace vopred;
LITURGIE – úmysly na Božské liturgie prijímame ***iba v cerkvi.***
KRSTNÝ, SOBÁŠNY LIST – je možné vyžiadať si aj telefonicky a vyzdvihnúť si ho na ďalší deň.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého,
kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.
Číslo účtu farnosti: 0086909038/0900

SME TU PRE VÁS

Informačno-formačný časopis farnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom

Dobrovoľný príspevok

Pre vnútornú potrebu vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Humenné

Zodpovedný za vydanie**: o. Martin Zlacký, o. Mikuláš Fejko**